

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 3 juli 2024
(OR. en)

11601/24

PHYTOSAN 166
VETER 87
AGRI 542

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Delegationerna
Föreg. dok. nr:	11022/24 INIT + COR 1
Ärende:	Rådets slutsatser om unionens medfinansiering av fytosanitära och veterinära program och nödåtgärder

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om unionens medfinansiering av fytosanitära och veterinära program samt nödåtgärder, som godkändes av rådet (jordbruk och fiske) vid dess 4037:e möte den 24 juni 2024.

1. Rådets slutsatser om unionens medfinansiering av fytosanitära och veterinära program och nödåtgärder
2. Programmet för den inre marknaden är unionens finansiella instrument som har till syfte att stödja åtgärder i medlemsstaterna för att bland annat säkerställa en hög hälsoskyddsnivå för djur och en god växtskyddsstatus i Europeiska unionen. Under de senaste åren har medlemsstaterna ställts inför en betydligt lägre medfinansieringsgrad från unionen för sina veterinära och fytosanitära program för bekämpning och utrotning jämfört med tidigare år. Detta har av medlemsstaterna ansetts påverka uppnåendet av unionens politiska mål om en hög hälsoskyddsnivå för djur och en god växtskyddsstatus.
3. I detta sammanhang åtog sig det belgiska ordförandeskapet att bedöma konsekvenserna av minskningen av den medfinansieringen, som åtföljts av en allmän kostnadsökning under de senaste åren, på grundval av frågeformulär som var riktade till arbetsgruppen för djur och veterinära frågor (chefer för veterinärmyndigheterna) och arbetsgruppen för växter och växtskyddsfrågor (chefer för växtskyddsmyndigheterna).
4. Utkastet till rådets slutsatser i bilagan till denna not grundar sig på resultaten av frågeformulären och de efterföljande diskussionerna i de två ovannämnda arbetsgrupperna och har fått stöd av samtliga delegationer på arbetsgruppsnivå¹.
5. Coreper I uppmanas därför att
 - a) bekräfta överenskommelsen om slutsatserna enligt bilagan till denna not,
 - b) rekommendera rådet att godkänna slutsatserna enligt bilagan till denna not.

¹ Möte med råd/attachéer för jordbruksfrågor (veterinära och fytosanitära frågor) den 10 juni 2024 följt av ett informellt samråd (WK 8338/2024).

Rådets slutsatser

EUROPEISKA UNIONENS RÅD,

1. SOM BETONAR att det är mycket viktigt för unionen att upprätthålla en hög hälsoskyddsnivå för djur och en god växtskyddsstatus, eftersom det spelar en central roll för människors hälsa, livsmedelstryggheten och livsmedelssäkerheten, den biologiska mångfalden och det ekonomiska väståndet i unionen,
2. SOM FRAMHÅLLER att stöd till växtskydd och djurhälsa är avgörande för jordbrukssektorn och BETONAR att en effektiv förvaltning av djurhälsan och växtskyddet, inbegripet övervaknings- och utrotningsåtgärder, är avgörande för att garantera säkerheten vid import och på den inre marknaden, och för att skydda exporten,
3. SOM UNDERSTRYKER att det ökade hotet från växtskadegörare och djursjukdomar, som har vuxit till följd av passagerarrörelser, klimatförändringar och en ständigt ökande global handel, ökar risken för negativa effekter på växtskyddet och djurhälsan,
4. SOM BETONAR att förebyggande och tidig upptäckt av eventuella utbrott av växtskadegörare och djursjukdomar är av yttersta vikt, eftersom utrotningsåtgärder är förbundna med högre kostnader, inbegripet finansiella kostnader och kostnader som har samband med följderna för människors hälsa, miljön, ekosystemen och samhället, samt har en negativ inverkan på den allmänna opinionen,
5. SOM ERINRAR OM att unionens årliga medfinansieringsgrad för fytosanitära och veterinära program och nödåtgärder har minskats med 60 % för perioden 2023–2027, till följd av att den budget som tidigare anslagits till sådana program omfördelas för att möta oförutsedda sanitära kriser,

6. SOM UNDERSTRYKER att omfattningen (sjukdomar/skadegörare som berättigar till stöd) och graden av unionens medfinansiering, tillsammans med ökade kostnader har påverkat de fytosanitära och veterinära myndigheternas förmåga att genomföra en effektiv övervakning för att nå målen för förebyggande åtgärder och tidig upptäckt,
7. SOM FRAMHÅLLER behovet av att minska den administrativa börda som bland annat följer av förvaltningen av unionens medfinansieringsbidrag, vilken tar upp en ännu mer oproportionerlig andel av bidragsbeloppet på grund av den sänkta medfinansieringsgraden från unionens sida,
8. SOM BETONAR att det är mycket viktigt att de behöriga myndigheterna har tillräckliga ekonomiska och mänskliga resurser till sitt förfogande för att utföra de uppgifter som krävs, med beaktande av hur omfattande och komplexa uppgifterna i en One health-modell på områdena växtskydd och djurhälsa är,

Växtskydd

9. SOM BETONAR vikten av förordning (EU) 2016/2031 om skyddsåtgärder mot växtskadegörare, som syftar till att förhindra att karantänskadegörare och nya växtskadegörare förs in i och sprids inom EU,
10. BETONAR att förebyggande och tidig upptäckt av eventuella utbrott av växtskadegörare är av yttersta vikt, särskilt när det gäller de prioriterade skadegörare som utgör de allvarligaste ekonomiska, miljömässiga och sociala hoten mot EU-länderna,
11. BETONAR VIDARE att övervakning och hantering av utbrott av karantänskadegörare i växter är en särskilt stor och mycket komplex utmaning, eftersom detta omfattar omkring 400 EU-karantänskadegörare och grupper av skadegörare på ett stort antal växtarter och växtprodukter i en mängd olika miljöer (skogar, och jordbruks- och stadsområden),

12. FRAMHÅLLER att genomförandet av den nya växtskyddsordningen har medfört en betydande ökning av uppgifterna och arbetsbördan för medlemsstaterna, särskilt när det gäller övervaknings- och utrotningsåtgärder,
13. PÅPEKAR att unionens medfinansiering av fytosanitära program och nödåtgärder är en viktig del av den nya växtskyddsordningen och att programmet för den inre marknaden är ett oundgängligt inslag för att deras mål ska kunna uppnås,
14. ERKÄNNER vikten av att genomföra kvalitativa och kvantitativa inventeringar av växtskadegörare, särskilt av prioriterade skadegörare, i detta avseende, och ÄR DJUPT OROAT över att konsekvenserna av den minskade omfattningen och graden av unionens medfinansiering redan är kännbara och kan äventyra målet för tidig upptäckt och att det blir svårare att uppfylla de skyldigheter som följer av gällande växtskyddslagstiftning och växtskyddsprogram,
15. BETONAR att stöd till växtskyddet också innebär stöd till jordbrukssektorn, eftersom det eliminerar eller minskar behovet av att bekämpa ytterligare nya skadegörare eller skadegörare i karantän, och därför gör det möjligt för jordbrukare att bättre genomföra integrerad bekämpning av skadegörare,

Djurhälsa

16. ERINRAR OM att mekanismen för medfinansiering av veterinära program och nödåtgärder har funnits i många år och har visat sig vara värdefull, eftersom den har använts för att utrota ett antal sjukdomar i flera medlemsstater och för att förbättra läget vad gäller djurhälsa när det gäller många andra sjukdomar,
17. BETONAR att upprätthållandet av en hög hälsoskyddsnivå för djur är ett viktigt mål för EU, eftersom detta spelar en viktig roll för människors hälsa genom bekämpning av zoonotiska sjukdomar och förbättring av livsmedelssäkerheten och livsmedelstryggheten, och även genom ett minskat behov av behandling med antimikrobiella medel, vilket leder till en minskad risk för antimikrobiell resistens,

18. NOTERAR att minskningen av medfinansieringens omfattning och grad redan har påverkat uppnåendet av en hög hälsoskyddsnivå för djur i vissa medlemsstater eftersom den har överfört ytterligare kostnader till jordbrukare och behöriga myndigheter och tvingat dem att omprioritera djurhälsoprogram, och ERKÄNNER att vissa medlemsstaters förmåga att förebygga och bekämpa andra sjukdomar än de som tillhör kategorierna A och B också har satts under press,
19. ÄR MEDVETET OM att alla medlemsstater förväntar sig en ännu större negativ inverkan på djurens hälsa och välbefinnande i framtiden,
20. UPPREPAR sin oro över den nuvarande arbetsbördan och administrativa bördan för medlemsstaterna,
21. BETONAR MED KRAFT att det på grund av risken för att inte kunna tillhandahålla lämplig finansiering på EU- och medlemsstatsnivå blir svårare att fullgöra de skyldigheter som följer av gällande djurhälsolagstiftning och djurhälsoprogram och UNDERSTRYKER att detta kan leda till minskad enhetlighet inom djurhälsa i hela EU,

GÖR DÄRFÖR FÖLJANDE:

22. UPPMANAR Europeiska kommissionen att, under det att den respekterar taken i unionens fleråriga budgetram, överväga en finansieringsnivå och ett finansieringssätt för fytosanitära och veterinära program och nödåtgärder som
- a) står i proportion till de resurser som krävs för att man ska kunna uppnå målen för växtskydds- och djurhälsoordningen,
 - b) även tillhandahåller tillräcklig flexibilitet för att ta hänsyn till krissituationer som uppstår till följd av plötsliga utbrott av växtskadegörare och djursjukdomar,
 - c) beaktar den rapporterade betydande ökningen av kostnaderna för personal och laboratorieanalyser,

23. UPPMANAR Europeiska kommissionen att undersöka olika sätt att förbättra förvaltningen av unionens medfinansierade fytosanitära och veterinära program och nödåtgärder inom ramen för programmet för den inre marknaden (livsmedelskedjan) och minska den administrativa bördan, särskilt genom att
- a) anpassa ansökningsförfarandet för unionens medfinansieringsbidrag till andra rapporteringskrav,
 - b) kritiskt granska, i nära samarbete med medlemsstaterna, den information som krävs för ansökningsförfarandet för unionens medfinansieringsbidrag, i syfte att minska detaljnivån i denna information och förbättra dess anpassning till praxis,
 - c) säkerställa snabb kommunikation om förändringar i systemet och om potentiella ändringar i budgeten,
 - d) förenkla processen för denna del av unionens medfinansiering, till exempel genom att göra ansökningsplattformen mer användarvänlig och genom att fastställa fullständiga och lättillgängliga riktlinjer, med beaktande av att denna process är tillämplig på direkta bidrag till medlemsstaterna i motsats till bidragsavtal som tilldelas konkurrerande enheter,
24. UPPMANAR Europeiska kommissionen och medlemsstaterna att fortsätta att utforska effektivare och mer målinriktade metoder för samarbete mellan medlemsstaterna i syfte att effektivisera de förebyggande åtgärderna mot växtskadegörare och djursjukdomar, t.ex. genom att genomföra en gemensam vaccinationspolitik för djurhälsa eller genom att främja övervakningssamarbetet mellan medlemsstaterna för växtskydd, och att öka effektiviteten i hanteringen av deras utrotning och inneslutning.
-